

HRVATSKA IZ NJIHOVE PERSPEKTIVE

Ovo su naši izazovi: Evo što o autizmu kažu odrasli u spektru

Piše Magdalena Rendulić, 28. prosinca 2021. @ 21:45

5 min.

Kada se govori o Poremećaju sa spektra autizma često se čuje glas onih koji skrbe o autističnim osobama, mogu se pročitati komentari stručnjaka i vidjeti probleme koji utječu na druge ljude u blizini autističnih osoba, uglavnom djece. No što je s onima koji žive autizam? Pitali smo ih da nam kažu što su za njih najveći izazovi i problemi.

Ponekad je stručnjacima teško dijagnosticirati djecu u spektru autizma iako postoji propisani protokol koji se koristi kao glavni instrument u dijagnostici - ADOS-II, pa ne treba čuditi ni da ima **sve više ljudi koji u odrasloj dobi posumnjaju da su u spektru i potraže dijagnozu**. Nekoliko njih smo pitali što su njima najveći izazovi i kako su prihvatili svoju dijagnozu.

Zbog stigme vezane uz dijagnozu autizma, zbog čega i pišemo ovaj serijal o **Destigmatizaciji poremećaja sa spektra autizma**, naši sugovornici žele ostati anonimni, no odlučili su s nama podijeliti svoje priče.

"Sustav me natjerao na izolaciju"

"Moje iskustvo kao **autistične osobe bez intelektualnih teškoća** čiji se autizam **nikad nije vidio** je takvo da me je društvo i sustavi, pogotovo školski, na neki način natjerao na potpuno odvajanje i izolaciju. Kako se nisam uspjela prilagoditi očekivanjima okoline jedini način za funkcioniranje je bio da se maknem sa strane i **stvorim svoj mali mikro svijet** u kojem mi je dobro", ispričala nam je negativne strane žena koja je dijagnozu dobila tek u 40-im godinama. Ipak, dodaje kako ima sreće u životu jer je **okružena ljudima koji je 'podržavaju**, prepoznaju i prihvaćaju moje poteškoće te se brinu o meni i uzdržavaju".

S malo novca veliko poboljšanje. KBC Rijeka uvodi bolničke putovnice za osobe s autizmom: "Tako znamo što je djetetu potrebno"

"Dijagnoza koja je stigla tek u 40-tima mi je pomogla da **sama sebi dam pravo na samozastupanje**, da počnem govoriti što je za mene dobro, a što nije", kazala nam je žena koja kaže kako je imala potrebu "maknuti se od društva" jer se nije osjećala ugodno i nije više mogla funkcionirati u takvom okruženju koje nije **nimalo prilagodeno autističnim osobama**.

"Autistične osobe nisu samo djeca koja urlaju"

Još jedna žena, iz nama susjedne zemlje, kazala je kako je **tek s 33 godine shvatila** da je u spektru nakon razgovora sa stručnjakinjom za autizam iz SAD-a. Taj razgovor otvorio joj je vrata za samorazumijevanje. "Poslije dosta istraživanja i razgovora mi je postalo jasno tko sam i kako da upravljam svojim životom, a da mi ne bude loše kao što je ranije bilo", kazala nam je i istaknula kako smatra da je **najveći problem neshaćanje potreba autističnih osoba** - da i oni kojima je potrebno manje podrške ipak imaju potrebu za akomodacijama i podrškom, te da su oni, kojima je potrebno više podrške, **svjesni i mogu govoriti, to jest, komunicirati za sebe**.

"Prihvatite da autistične osobe nisu samo djeca koja urlaju. Jer djeca koja urlaju najčešće to rade jer im nisu ispunjene osnovne potrebe. **Mora im biti strašno** kad dolazi do toga da su uvijek u tako lošoj situaciji", poručuje.

Treća sugovornica, također žena koja je dijagnozu dobila u dobi od 31 godine, kaže da je "masno" platila stranu stručnjakinju za dijagnozu, ali se definitivno isplatilo.

"Osobno najveći izazov mi je **internalizirani ableizam i nekad usporeno procesuiranje**. Dok primijetim vlastitu potrebu u trenutku nenadne preplavljenosti, već je počinjem maskirati", kazala nam je ona.

Muka majke koju je autistični sin grizao i udario trajala je mjesecima, nakon priče u Proverjenom našlo se rješenje. No čudima tu nije kraj...

Odraslim osobama često je teško doći do dijagnoze i u inozemstvu su cijene vrtoglave, no većini dijagnosticiranih ona donosi veliko olakšanje u životu. Osim odgovora zašto su toliko drugačiji cijelog života, napokon imaju i odgovore o tome kako se brinuti o sebi i svom zdravlju. Autistične osobe koje su dijagnosticirane kasnije u životu često se bore s komorbiditetima koji su nastali **kao posljedica prilagodavanja društvu koje nije inkluzivno**. Narušeno im je mentalno zdravlje, ne zbog autizma, već **pokušaja da uspješno 'maskiraju' ponašanje neurotipične osobe**. Dobivanje dijagnoze može biti veliko emocionalno olakšanje, ali i **putokaz za bolju kvalitetu života uz pravilnu podršku**.

O tome **gdje kod u Hrvatskoj potražiti dijagnozu možete pročitati u prvom članku iz serijala o Destigmatizaciji poremećaja sa spektra autizma**

NAPOMENA

S obzirom na to da neke osobe iz spektra i skrbnici osoba iz spektra preferiraju različite nazive, u želji da poštujemo i jedne i druge, u serijalu članaka o Destigmatizaciji poremećaja sa spektra autizma smo koristili dva oblika: osobe s autizmom i autistične osobe. Oba su termina jednakovrijedna te je na osobi na koju se odnosi da odluči koji izraz joj više odgovara.

Sadržaj je nastao u sklopu projekta Poticanja novinarske izvrsnosti 2021. Agencije za elektroničke medije.

DNEVNIK.hr

PRATITE NAS

NASLOVNICA

HRVATSKA

SVIJET

CRNA KRONIKA

PREGLED DANA

zadovoljna.hr

zimo

showbuzz